

**POLICIJOS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos Seimo
kontrolierių įstaigos vadovui
Augustinui Normantui

2018-05- Nr. 5-S-
Į 2018-04-03 Nr. PRJ2018/1-26/3D-941

DĖL ATASKAITOS REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO

Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) išnagrinėta Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos 2018 m. balandžio 3 d. ataskaita Nr. PRJ2018/1-26 „Dėl žmogaus teisių padėties Telšių ir Marijampolės apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų areštines ir laikino sulaikymo patalpose, Kelmės, Druskininkų, Mažeikių, Šakių rajonų policijos komisariatų laikino sulaikymo patalpose ir Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Panemunės policijos komisariato laikino sulaikymo patalpose“ (toliau – Ataskaita).

Ataskaitos 10.1.1 rekomendacija. Šioje rekomendacijoje įvardytos nuostatos bus įtrauktos į šiuo metu Policijos departamente rengiamą Darbo su į policijos įstaigą pristatytais asmenimis instrukcijos projektą.

Ataskaitos 10.1.2 rekomendacija. Įgyvendinant šią rekomendaciją bus parengtas Teritorinių policijos įstaigų areštinių vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. 1V-247 „Dėl Teritorinių policijos įstaigų areštinių vidaus tvarkos taisyklių patvirtinimo“, pakeitimo projektas.

Ataskaitos 10.2 rekomendacijos. Atkreiptas šalies apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų vadovų dėmesys dėl 10.2.1, 10.2.3 rekomendacijų įgyvendinimo. Norėtume pažymėti, kad įgyvendinant 10.2.5 rekomendaciją gali kilti problemų, kadangi jos įgyvendinimas priklausys ne tik nuo policijos įstaigos keliamų reikalavimų, bet ir nuo sveikatos priežiūros įstaigų galimybių.

Numatytos 10.2.2 rekomendacijos įgyvendinti negalėsime, kadangi tiek dėl gynėjo saugumo, tiek dėl gynėjo ir sulaikyto asmens veiksmų kontrolės (neleidžiamų daiktų perdavimo galimybė ir pan.) turime vykdyti šių asmenų stebėjimą (be garso). Nemanome, kad vykdant tokį stebėjimą gali būti pažeistas šių asmenų bendravimo konfidencialumas.

Dėl 10.2.4 rekomendacijos įgyvendinimo informuota Lietuvos policijos mokykla.

Ataskaitos 11.1 rekomendacija. Informuojame, kad bet kokie nusiskundimai dėl

galimai netinkamo policijos pareigūnų elgesio policijos įstaigose yra nagrinėjami objektyviai, nešališkai ir skaidriai, taip pat laikantis subsidiarumo principo. Tam įtakos neturi pasirinktas policijos įstaigų struktūrinių padalinių, taip pat ir imuniteto padalinių, darbo organizavimas. Policijos įstaigose yra garantuojama asmenų teisė apskusti policijos pareigūnų galimai netinkamus veiksmus ar sprendimus, taip pat teisė į pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų nagrinėjimą. Pažymėtina, kad policijos įstaigose atliktų tarnybinių patikrinimų teisėtumą ir pagrįstumą pagal kompetenciją turi teisę vertinti atitinkami Policijos departamento, Vidaus reikalų ministerijos padaliniai. Tais atvejais, kai dėl galimai netinkamo policijos pareigūnų elgesio su sulaikytais asmenimis pradedami ir atliekami ikiteisminiai tyrimai, tokius tyrimus organizuoja, juos koordinuoja ir kontroliuoja prokurorai. Manome, kad atliekant nusiskundimų dėl policijos pareigūnų elgesio tyrimus yra užtikrinamas nepriklausomas ir objektyvus jų ištyrimas.

Ataskaitos 11.2 rekomendacija. Manome, kad toks asmens laisvės suvaržymas, kai būtini procesiniai veiksmai su sulaikytuoju atlikti, tačiau sulaikymas tęsiamas, kol bus atlikti kiti tiesiogiai su juo nesusiję procesiniai veiksmai, yra proporcingas tik tada, kai ikiteisminio tyrimo metu siekiama įstatymu numatytų tikslų. Pažymėtina, kad ikiteisminio tyrimo pirminėje stadijoje (paprastai būtent tada asmeniui taikomas laikinas sulaikymas) ypač svarbus duomenų objektyvumo kriterijus, todėl tęsiant įtariamojo asmens laikiną sulaikymą, siekiama išvengti poveikio liudytojui (nukentėjusiajam), daiktų, turinčių reikšmės tyrimui, sunaikinimo ar paslėpimo, bendrininkų perspėjimo ir pan. Be to, dažnai ikiteisminio tyrimo metu po įtariamojo apklausos būtinai reikia patvirtinti ar paneigti jo versijas ir nukentėjusiojo apklausa yra vienas iš pirmųjų būdų tai padaryti. Dėl to gali kilti būtinybė atlikti papildomus veiksmus – papildomą įtariamojo apklausą ar parodymų patikrinimą vietoje, akistatą su nukentėjusiuoju, kitų asmenų apklausą, kratą ir kt.

Taip pat pažymime, kad šalies apskričių vyriausiųjų policijos komisariatų vadovams pavesta atkreipti dėmesį į 11.2 rekomendacijos įgyvendinimo būtinumą.

Policijos generalinio komisaro pavaduotojas

Rimantas Bobinas

Rolandas Štaupas, tel. (8 5) 271 7952, el. p. rolandas.staupas@policija.lt